

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา พระราชวังสนามจันทร์ คณะเภสัชศาสตร์ ภาควิชาเภสัชเวช

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา
554 101 สมุนไพรพื้นฐาน (Elementary Herbal Medicines)
2. จำนวนหน่วยกิต
3 (3-0-6)
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา
หลักสูตร หลายหลักสูตร
เป็นวิชา ศึกษาทั่วไป
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน
ผู้รับผิดชอบรายวิชา
ผศ.ดร.ทสมาพร สุขวัฒนาสินธุ์ Email : sukwattanasinit_t@silpakorn.edu โทร. 208280
ผศ.ดร.วรกัญญา นารากรวิชญ์ Email : sirinamarattana_a@silpakorn.edu
อาจารย์ผู้สอน
ผศ.นุชนาฏ กิจเจริญ
รศ.ดร.อุทัย โสธนะพันธุ์
รศ.ดร.เพ็ญพรรณเวชวิทยาขลัง
ผศ.ดร.บุญญาภา หวังวัฒนา
ผศ.ดร.วรกัญญา นารากรวิชญ์
ผศ.ดร.ทสมาพร สุขวัฒนาสินธุ์
5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน
ภาคการศึกษาต้น ของชั้นปีที่ ๑
6. รายวิชาบังคับก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)
ไม่มี
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)
ไม่มี
8. สถานที่เรียน
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่อยู่ 6 ถนนราชมรรคาใน ต.พระปฐมเจดีย์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000 (หรือ online ตามสถานการณ์ COVID-19)

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

๒๓ มีนาคม ๒๕๖๕

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

CLO1 อธิบายความสำคัญและประโยชน์ของสมุนไพรในด้านต่าง ๆ

CLO2 อธิบายการนำสมุนไพรมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะการดูแลสุขภาพเบื้องต้น

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

2.1 ปรับเปลี่ยนเนื้อหาให้ทันสมัย และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

พืชและผลิตภัณฑ์ธรรมชาติอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์ต่อชีวิตประจำวัน เน้นการใช้เป็นยา
รักษาโรค อาหาร เครื่องสำอาง และพืชพิษ

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อสัปดาห์

จำนวนชั่วโมงบรรยาย	3	ชั่วโมง
จำนวนชั่วโมงฝึกปฏิบัติ /ภาคสนาม/การฝึกงาน	0	ชั่วโมง
จำนวนชั่วโมงการศึกษาด้วยตนเอง	6	ชั่วโมง

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่จะให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา

3.1 อาจารย์ประจำรายวิชาประกาศเวลาให้คำปรึกษาในชั่วโมงบรรยาย

3.2 อาจารย์ประจำรายวิชาประกาศเวลาให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาโดยตรงหรือแจ้งนัดทางอีเมลล์

3.3 อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มอย่างน้อย 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

(เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ 4 การพัฒนานักศึกษาตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs)	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) ที่รายวิชารับผิดชอบ	กลยุทธ์การสอนตาม CLOs	กลยุทธ์สำหรับวิธีการวัดและประเมินผลตาม CLOs
อธิบายความสำคัญและประโยชน์ของสมุนไพรมานานในด้านต่าง ๆ	2.3 สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต และพัฒนาสังคม 3.3 รู้จักวิเคราะห์และแก้ปัญหาต่างๆ โดยใช้ปัญญา 5.2 มีความสามารถในการใช้และรู้จักเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม	๑. บรรยายเนื้อหาความรู้ฝึกทักษะในด้านต่าง ๆ ตลอดจนกระตุ้นให้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ภายในชั้นเรียน ๒. แนะนำตำราและส่งเสริมให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองนอกห้องเรียนในประเด็นต่าง ๆ และนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน ๓. จัดกิจกรรมการสอนที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและมีส่วนร่วมในการอภิปราย ๔. กำหนดหัวข้อองค์ความรู้ให้นักศึกษาค้นคว้าและนำเสนอ	<ul style="list-style-type: none"> • การทดสอบย่อย • การสอบกลางภาคและปลายภาค • งานที่มอบหมายให้นักศึกษาทำ • การนำเสนอผลงานที่ได้รับมอบหมาย
อธิบายการนำสมุนไพรมานานใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะการดูแลสุขภาพเบื้องต้น	2.3 สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต และพัฒนาสังคม 3.3 รู้จักวิเคราะห์และแก้ปัญหาต่างๆ โดยใช้ปัญญา 5.2 มีความสามารถในการใช้และรู้จักเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม	๑. บรรยายเนื้อหาความรู้ฝึกทักษะในด้านต่าง ๆ ตลอดจนกระตุ้นให้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ภายในชั้นเรียน	<ul style="list-style-type: none"> • การทดสอบย่อย • การสอบกลางภาคและปลายภาค • งานที่มอบหมายให้นักศึกษาทำ

		<p>๒. แนะนำตำราและส่งเสริมให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองนอกห้องเรียนในประเด็นต่าง ๆ และนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน</p> <p>๓. จัดกิจกรรมการสอนที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและมีส่วนร่วมในการอภิปราย</p> <p>๔. กำหนดหัวข้อองค์ความรู้ให้นักศึกษาค้นคว้าและนำเสนอ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • การนำเสนอ งานตามที่ได้รับมอบหมาย
--	--	--	--

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	CLOs	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
1	แนะนำรายวิชาและความหลากหลายทางชีวภาพ	1	3	PowerPoint slides	บุญญาภา
2	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้สมุนไพร	2	3	PowerPoint slides	บุญญาภา
3	สมุนไพรและสุขภาพจากหลากหลายมุมมอง	2	3	PowerPoint slides	อุทัย
4	พฤกษศาสตร์ของพืชสมุนไพร	1	3	PowerPoint slides	อุทัย

5	การใช้สมุนไพรรูปอย่าง ปลอดภัย	2	3	PowerPoint slides	อุทัย
6	สมุนไพรรักษาการดูแล สุขภาพเบื้องต้น (กล้ามเนื้อและกระดูก และการผ่อนคลาย)	2	3	PowerPoint slides	วรภักษ์ญา
7	สมุนไพรรักษาการดูแล สุขภาพเบื้องต้น (ระบบทางเดินหายใจ)	2	3	PowerPoint slides	นุชนาฏ
8	สอบกลางภาค				
9	สมุนไพรรักษาการดูแล สุขภาพเบื้องต้น (ระบบทางเดินทาง อาหาร)	2	3	PowerPoint slides	บุญญาภา
10	สมุนไพรรักษาการดูแล สุขภาพเบื้องต้น (ผิวหนังและความงาม)	2	3	PowerPoint slides	เพ็ญพรรณ
11	ผลิตภัณฑ์สมุนไพรรักษา สุขภาพ 1	2	3	PowerPoint slides	ทสมพร
12	ผลิตภัณฑ์สมุนไพรรักษา สุขภาพ 2	2	3	PowerPoint slides	บุญญาภา
13	อันตรายจากพืชรอบตัว	2	3	PowerPoint slides	นุชนาฏ
14	สมุนไพรรักษาโรค 1 (งาน มอบหมาย)	1 และ 2	3	งานมอบหมาย	คณาจารย์
15	สมุนไพรรักษาโรค 2 (งาน มอบหมาย)	1 และ 2	3	งานมอบหมาย	คณาจารย์
16	สอบปลายภาค				
		รวม	42		

2. แผนการประเมินตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา

กิจกรรมการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs)	กำหนดการประเมิน (สัปดาห์ที่)	สัดส่วนของการประเมินผล
-สอบข้อเขียนกลางภาค ปลายภาค -กิจกรรมมอบหมาย -นำเสนองาน	1 อธิบายความสำคัญและประโยชน์ของสมุนไพรในด้านต่าง ๆ	-8 (กลางภาค) และ 16 (ปลายภาค) -ตามที่คุณสอนและผู้เรียนตกลงร่วมกัน -นำเสนองาน 14 และ 15	ร้อยละ 13.33
-สอบข้อเขียนกลางภาค ปลายภาค -กิจกรรมมอบหมาย -นำเสนองาน	2 อธิบายการนำสมุนไพรมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะการดูแลสุขภาพเบื้องต้น	-8 (กลางภาค) และ 16 (ปลายภาค) -ตามที่คุณสอนและผู้เรียนตกลงร่วมกัน -นำเสนองาน 14 และ 15	ร้อยละ 66.67 ร้อยละ 20 (ร่วมกับ CLOs 1)

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

ตำราและเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน

เต็ม สมิตินันท์ ชื่อพรรณไม้แห่งประเทศไทย ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2557 กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการป่าไม้ กรมป่าไม้ 2557.

เสงี่ยม พงษ์บุณรอด, ไม้เทศเมืองไทย, เกษมบรรณกิจ : กรุงเทพฯ, 2522.

จินดาพร ภูริพัฒนางษ์ สมุนไพรพืชใบเลี้ยงเดี่ยว (Monocotyledon) สงขลา : คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2539.

ชยันต์ พิเชียรสุนทร, แม้นมาส ชวลิต และวิเชียร จีรวงส์, คำอธิบาย ตำราพระโอสถพระนารายณ์, อมรินทร์ และมูลนิธิภูมิปัญญา : กรุงเทพฯ, 2544.

นิจศิริ เรืองรังษี และ พยอม ต้นดีวัฒน์, พืชสมุนไพร, โอเดียนสโตร์ : กรุงเทพฯ, 2534

พเยาว์ เหมือนวงศ์ญาติ, ตำราวิทยาศาสตร์สมุนไพร, เมดิคัล มีเดีย : กรุงเทพฯ, 2529.

พยอม ต้นดีวัฒน์, สมุนไพร, โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : กรุงเทพฯ, 2521.

รจันดา อรรถดิษฐ, อาทร ธีวตระกูล และ ลักขณา เดิมศิริชัยกุล, *สมุนไพรรักษาโรคผิวหนังสำหรับบุคลากรสาธารณสุข*, สำนักงานคณะกรรมการการสาธารณสุขมูลฐาน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข : กรุงเทพฯ. 2532.

วิทย์ เทียงบุญธรรม, *พจนานุกรมสมุนไพรไทย*, โอเดียนสโตร์ : กรุงเทพฯ, 2531.

ศูนย์ข้อมูลสมุนไพร มหาวิทยาลัยมหิดล; โครงการสมุนไพรเพื่อการพึ่งตนเอง และกรมป่าไม้, *ก้าวไปกับสมุนไพร เล่ม 1-3*, ธรรมกถการพิมพ์ : กรุงเทพฯ, 2530.

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินการจัดการเรียนการสอนของรายวิชา
 - 1.1 แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา
 - 1.2 เสี่ยงสะท้อนจากนักศึกษาระหว่างทำการเรียนการสอน
2. การปรับปรุงการสอน
นำผลการประเมินของนักศึกษามาปรับปรุง
3. กระบวนการยืนยัน (verification) ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา
การสอบข้อเขียน
ประเมินจากผลงานมอบหมายของนักศึกษา

คำชี้แจงการจัดทำ มคอ. 3

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

หัวข้อ	เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร / คำชี้แจง
1. รหัสและชื่อรายวิชา	ชื่อรายวิชาให้ระบุทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษดังนี้ XXX XXX ชื่อรายวิชาภาษาไทย (ชื่อรายวิชาภาษาอังกฤษ)
2. จำนวนหน่วยกิต	ให้ระบุดังนี้ จำนวนหน่วยกิต(จำนวนชั่วโมงบรรยาย-ปฏิบัติการ-ศึกษาด้วยตนเอง)
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา	ระบุชื่อหลักสูตรที่ใช้รายวิชานี้ ยกเว้นวิชาที่เปิดเป็นวิชาเลือกทั่วไปให้ใช้ “หลายหลักสูตร” และให้ระบุว่าเป็นวิชาศึกษาทั่วไปหรือวิชาเฉพาะ เช่น วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพหรือวิชาชีพ วิชาเอก วิชาเอกเลือก เป็นต้น
5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน	ระบุภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ตามแผนการศึกษาของหลักสูตร
8. สถานที่เรียน	ระบุสถานที่เรียนทุกแห่งทั้งในและนอกที่ตั้งหลักของมหาวิทยาลัยให้ครบถ้วน

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

หัวข้อ	เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร / คำชี้แจง
วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา	อธิบายโดยย่อเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการพัฒนารายวิชานี้ หรือการเปลี่ยนแปลงสำคัญ ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น เพิ่มการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ web based การเปลี่ยนแปลงเนื้อหาของรายวิชาซึ่งเป็นผลจากงานวิจัยใหม่ ๆ ในสาขา

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

หัวข้อ	เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร / คำชี้แจง
1. คำอธิบายรายวิชา	ตามที่ระบุไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2)
2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อสัปดาห์	ระบุจำนวนชั่วโมงบรรยาย การฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม/การฝึกงาน และการศึกษาด้วยตนเอง
3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่จะให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล	ระบุจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่จะให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคลนอกชั้นเรียน และวิธีการสื่อสารให้นักศึกษาได้ทราบกำหนดเวลาล่วงหน้า

หมวดที่ 4 การพัฒนานักศึกษาตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

หัวข้อ	เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร / คำชี้แจง
ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs)	ให้ระบุข้อมูลให้สอดคล้องกับความรับผิดชอบ (●) ที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) และในภาคผนวก ภาคผนวก ฉ ตารางแสดงความสอดคล้องของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes : PLOs) กับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (Course Learning Outcomes : CLOs)
ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) ที่รายวิชารับผิดชอบ	ให้ระบุ PLOs ที่รายวิชารับผิดชอบตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2)
กลยุทธ์การสอนตาม CLOs / กลยุทธ์สำหรับวิธีการวัดและประเมินผลตาม CLOs	ให้ดูข้อมูลตามที่ระบุไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) หมวดที่ 4 ข้อ 2. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) มาประกอบการกำหนดกลยุทธ์การสอนตาม CLOs / กลยุทธ์สำหรับวิธีการวัดและประเมินผลตาม CLOs

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

หัวข้อ	เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร / คำชี้แจง
1. แผนการสอน	ระบุหัวข้อ/รายละเอียด สัปดาห์ที่สอน จำนวนชั่วโมงการสอน (ซึ่งต้องสอดคล้องกับจำนวนหน่วยกิต กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อที่ใช้ รวมทั้งอาจารย์ผู้สอนในแต่ละหัวข้อ/รายละเอียดของรายวิชา) CLOs ที่ระบุต้องสอดคล้องกับในรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2)
2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้	1. ระบุผลการเรียนรู้ตาม CLOs ตามที่ระบุไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) 2. ระบุกิจกรรมการวัดและประเมินผลผู้เรียน สัปดาห์ที่ประเมินและสัดส่วนการประเมิน

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

หัวข้อ	เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร / คำชี้แจง
1. ตำราและเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน	ระบุตำราและเอกสารที่ใช้ในการเรียนการสอน โดยจัดพิมพ์ตามรูปแบบบรรณานุกรม

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

หัวข้อ	เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร / คำชี้แจง
2. การปรับปรุงการสอน	อธิบายกลไกและวิธีการปรับปรุงการสอน เช่น คณะ/ภาควิชามีการกำหนดกลไกและวิธีการปรับปรุงการสอนไว้อย่างไรบ้าง การวิจัยในชั้นเรียน การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เป็นต้น
3. กระบวนการยืนยัน (verification) ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา	อธิบายกระบวนการที่ใช้ในการยืนยัน (verification) ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา โดยกระบวนการอาจจะต่างกันไปสำหรับรายวิชาที่แตกต่างกัน หรือสำหรับมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน